Henrik Williams

JOHN ANDERSSON OCH HANS POESI
Reflektioner kring definitionen av termen pekoral

I sin doktorsavhandling skriver föremålet för denna festskrift följande: »Litteraturens estetiska värde har varit utslagsgivande för valen av forskningsobjekt, vilket mer eller mindre uteslutit genrer som är av stort intresse då de studeras i sitt sociala och historiska sammanhang. Författareliter har utvalts och därigenom har studiet av mer ›obetydliga‹ genrer och grupper försummats.«[1] Föremålet för Anna Williams' undersökning var den svensk-amerikanske tidningsmannen och poeten Jakob Bonggren, verkligen ingen elitförfattare. Men bara för att någon skriver mindre bra innebär det inte att vederbörande blir mindre intressant som forskningsobjekt, vilket också klart demonstreras i avhandlingen. Som ämne för denna uppsats har jag valt en poet vars status är lägre än Jakob Bonggrens och som till och med har kallats »pekoralist«.[2]

Pekoralet påstås vara »en exklusivt svensk specialitet«.[3] Det är säkert en överdrift, liksom påståendet att begreppet ›lagom‹ är unikt för Sverige. Kanske är vi bara ensamma om pregnanta termer för dessa fenomen.[4]

Enligt SAOB definieras pekoral på följande sätt: »skrift (l. tal o. d., förr äv. handling) som utmärkes av (ovanlig l. nötaktig) dumhet (o. enfald) o. som därig[eno]m oavsiktligt gör ett löjligt intryck; ofta om dylik skrift osv. som använder högstämda ord o. fraser utan motsvarande innehåll […]«.[5] Ordet *pekoralförfattare* är enligt samma källa först belagt 1891 och *pekoralist* 1857.

Om pekoralister har det skrivits en del, om än ingen översiktlig, vetenskaplig framställning. En bidragande orsak till detta kan vara att det inte är så lätt att identifiera ett undersökningsmaterial eftersom det inte är klart vilka texter som utgör pekoral och vilka författare som skulle kunna definieras som pekoralister. Denna lilla studie har som enda mål att som en tjänst åt littera-

turforskare uppmärksamma en skribent som vore värd att undersökas, nämligen nybroskalden John Enok Ragnar Andersson (1905–1990).

Jag är inte litteraturvetare utan nordist och jag sysslar främst med svenska texter från äldsta tid, men intresset för just John Andersson (JA) delar jag med Anna Williams. Själv är jag född och uppvuxen i Kalmar inte långt från Nybro, och JA hörde jag talas om redan under gymnasietiden. Hans diktsamlingar fanns att köpa för några kronor i bokhandlarnas realådor och blev snart en favoritlektyr som jag kom att dela med min hustru. Vi gjorde vissa efterforskningar om JA för 32 år sedan men materialet har legat orört sedan dess, förutom det jag delade med mig till en barndomsvän som är journalist i lokalpressen.

JA försörjde sig från 1934 som fiskhandlare och fick därav smeknamnet Silla-John. Efter en trafikolycka 1956 blev han arbetsoförmögen och ägnade sig mer intensivt åt sitt stora intresse: diktningen. Redan som tolvåring kom han att inspireras av Wilhelm von Brauns versifierade folksaga »Hanka och Scharka« och han läste ivrigt dikterna i Kalmar-Tidningen och Studiekamraten. På 1920-talet tog han sina första stapplande skaldesteg:[6]

> Jag arbetade 1925 på Kährs målarverkstad och där stod man och sjöng moderna visor och läste ibland någon dikt som man kunde utantill och en dag sade en flicka att hon hade läst en vacker dikt i Såningsmannen och jag bad henne att hon skulle ta den med sig. Det var en vacker kärleksdikt, som jag själv melodisatte trots att jag inte förstod så mycket av musik eller kunde spela något instrument och dikten löd så här:
>
> Oh du min älskling vad du är mild,
> i drömmen ser jag din ljuva bild.
> I hjärtat bär jag den dag och natt,
> min högsta önskan, min största skatt.
>
> Jag tyckte den var så vacker och jag lade själv till två strofer:
>
> Att jag dig älskar, det vet du väl,
> jag älskar dig till båd kropp och själ.
>
> Det var en kärleksdikt av högsta kvalité och jag var förälskad i dikter, men den tid skulle komma då även jag skulle få fram mina latenta anlag på detta område.

Citatet är hämtat ur JA:s sista diktsamling som inleds med ett längre förord rubricerat »Varför blir man skald?«, vilket jag helst skulle ha velat återge i sin helhet eftersom det är så underhållande och upplysande vad gäller diktarens syn på livet och sitt författarskap. Av utrymmesskäl får jag dock begränsa mig

till enstaka utdrag. Sin »signatur« *Argus* uttyder JA i akrostikonform som (John) Andersson, Rätt, Gammal, Underlig, Skrivare, och att vara skald såg han som sin kallelse. Han skriver:[7]

> Några memoarer har jag inte tänkt att offra tid och arbete på, ty mitt gråa liv är inte mycket att skriva något om och mina dikter får berätta vad de kan. Det har hänt att någon har frågat mig varför jag inte började att skriva dikter tidigare och på det har jag svarat: Det är inte gott att plocka rosor där inga rosor finns och blommor kan inte plockas förrän de är utgivna.

Det erbjuds också gott om hågkomster i dikterna och i samlingen från 1961 återfinns flera litet längre självbiografiska inslag: »Gatans barn«, »När storken kom«, »Min ungdom svår!«, »Fem-etta eller fem-femma?« och »Ungdomstid«.[8]

Sammanlagt publicerade JA en prosabok, *Nybroglimtar och humoresker* (1955), samt sju diktböcker: *Hårt-saltat och lätt-rimmat* (1955), *Saltomortalen med salt i mortalen* (1956), *»Petmoj« – Allvar och skoj* (1958a), *Utkast i natten gav ringar på vatten* (1958b), *Smått och gott i blandad komplott* [sic] (1959), *Galenskap och bottenskrap* (1961) och *Ursäkta om jag stör edert goda humör* (1964). De två publikationerna från 1955 har inte varit tillgängliga för mig och ingår därför inte i nedanstående undersökning. Av diktsamlingarnas titlar framgår att de valts för att vara fyndiga; möjligen har kåsören Cello (Olle Carle) varit en inspiratör. JA:s utveckling avspeglas också i titlarna: två ordlekar (1955, 1956), en oxymoron, en arbetsprocess (1958b), två förringande (1959, 1961) och en uppgiven (1964).

JA hade som vana att skriva en dikt för hand på titelsidan av sina böcker, många av dem ger intryck av att vara påkomna i stunden. Jag har inte sett något exemplar utan ditskriven »dedikation« och de verkar alla vara olika. I *Smått och gott i blandad komplott* har jag dels funnit raderna »De föllo som spånor från snickarens bänk / och kärva som blånor blev gycklarens stänk!«, dels »Ibland man skriver som en tok, / denna blev min sämsta bok!«. Det antyds här, liksom i titlarna, en kluven självuppfattning från JA:s sida om värdet av det egna författarskapet. *Utkast i natten gav ringar på vatten* inleds med ett förord under rubriken »Deklaration!« där JA skriver till sina läsare att han är en sökare som betraktar det han upphittar som fynd, vilka kan ha slängts som varande värdelösa men som han utan anspråk på lön lämnar ifrån sig »enligt lagen om hittegods«.[9]

Titeln *Ursäkta om jag stör edert goda humör* är särskilt väl vald. I mitt exemplar står dedikationen »Tid kan hasta och dag blir kort, du bör ej kasta denna – bort!« JA åkte runt på sin cykel för att sälja sina böcker och blev inte alltid välvilligt bemött. Den som antydde att dikterna var mindre goda blev han förargad på, vilket i och för sig är förståeligt. Efter att publiceringen av diktsamlingarna upphört ägnade han sig under många år åt att sälja lösblad med tryckta alster ur böckerna, två kronor var ett pris som förekom 1985. JA fick så småningom en viss ställning i Nybro, som förvisso inte är en stad bortskämd med författare, även om Runer Jonsson, far till böckerna om Vicke Viking, hade sin gärning där. JA belönades med Nybro kommuns kulturnämnds hedersdiplom 1986 och i området Boken där han bodde på Författarvägen i kvarteret Dikten bär andra gator namn som *Poetens väg*, *Kåsörens väg* och *Lyrikerns väg*. Enligt obekräftade uppgifter ska JA själv ha inspirerat till namngivningen.

Det kan vara dags att förmedla några strödda observationer om JA:s författarskap och tryckta skrifter. Han kommer i ett flertal dikter in på uppgiften att vara skald. Kanske tydligast framgår det av en lösbladsdikt, kallad »Bikt om dikt«, som jag inte återfunnit i någon samling:

En diktare han skriver,
ej för att bliva rik!
Han med moralen driver,
med skämt och med logik!

Hans roll, det är att tjäna
sin nästa här på jord.
Han vill sin själ förläna,
med tankar och med ord!

Han kan skriva och försaka,
fast magen den är tom.
Han får ej dubbelhaka,
ej ordnar och diplom!

Men när hans verk är färdigt
och hans penna ligger still.
Då kan det bliva värdigt,
för lärd och inbecill [sic]!

Sen – slår man mynt i travar,
på ledande förlag
och menigheten stavar
och läser med behag!

Den sista strofen kan inte rimligen handla om JA:s egna publicistiska framgångar eftersom alla hans verk är tryckta lokalt på egen bekostnad. Han skriver också:[10]

> Redan när jag förra året gav ut min sjätte samling, så trodde jag att jag inte skulle hinna med att ge ut några fler samlingar och man kan inte så noga veta hur många dagar av livet som är kvar när man nu närmar sig de sexti åren. Den förra samlingen har gått bättre än jag kunde inbilla mig och trots att jag inte trodde den gå ihop vad det gäller det ekonomiska så gick den bra, och den är nu snart uppe i 500 ex. Jag skickade i april förra året 93 dikter till Bonniers som låg kvar där längre än vanligt innan de kom i retur. Jag har nu beslutat att gå igenom dessa en gång till och sortera ut de som jag tror inte har något större värde och vill nu försöka sammanställa en ny samling med dikter och sedan vet man inte om det någonsin kan bliva fler samlingar och detta får nog vara ett avsked på min diktarbana.

Han har alltså »inträtt i de refuserades salong« som Åsa Warnqvist skriver om en något senare periods amatörpoeter vars lyrik också »är formmässigt traditionell«.[11]

Även i rätt många av dikterna finns anspelningar på eller rena beskrivningar av poetens kall. »Hans port var trång och vägen smal« inleds sålunda med orden »En ärlig skald bör skriva rakt på sak«,[12] och i många andra dikter framgår det att JA ser sig som en sanningssägare och är beredd att stå upp för det han tror på, trots en avog omgivning.

Av citaten ur dikter och förord bör det framgå att JA skriver informellt men inte utan viss schvung. Hans dikter har också ofta en livlig kvalitet som gör att de är roliga att läsa även om de inte är särskilt djupa eller litterärt kvalitativa. Hans ordglädje och improviserade vändningar överraskar ibland positivt. Man talar ofta om nödrim, men i JA:s fall är det snarast tvärtom eller kanske till och med mycket värre. Det kan uttryckas som att han låter dikten gå dit rimmen leder honom. Associationsbanorna är stundvis rätt vilda men samtidigt ett bevis på att JA uppmärksammade sin omgivning. Texterna vimlar av fasta ordvändningar, modeord, nutidsföreteelser, referenser till dagstidningar och samtida aktualiteter. Nya ord myntas, t.ex. *alkoholog* och

fyllosof,[13] och ett radslut kan inspirera skalden till att sätta av åt ett helt nytt håll. Som det framgår av den nyss citerade dikten ser skalden sig som särskilt utvald. Ännu tydligare framkommer det i avslutningen av förordet till hans sista bok:[14]

> Från de tidigaste ungdomsåren var jag en drömmare och jag var destinerad som en sådan och den kursen kunde jag aldrig ta mig ur.
>
> Om man nu vill göra en omskrivning, så kan man likna en skald vid en alpklättrare, som ger sig uppåt steg för steg på den ringlande serpentinervägen som alltid går i motlut med många farliga pass och livsfarliga situationer, och för varje steg mot den hägrande toppen blir det allt skönare och skönare när det gäller utsikten och vyerna, men även kalare och ödsligare när det gäller växtligheten. Han hittar kanske en sällsynt blomma, men där finns för övrigt inte mycket att leva av i ensamheten.
>
> Om han tittar neråt, så ser han de små människorna, som ser ut som små myror som på var och en sitt sätt drar sitt strå till den gemensamma stacken. De kan inte hjälpa honom och färden tillbaka är också riskfylld och han föredrar att stanna kvar däruppe på en av världens högsta utsiktsposter, även om han måste ta risken att svälta ihjäl i sin ensamhet.

Över huvud taget gäller det att den sista diktsamlingen markerar ett tydligt farväl för JA. Den skiljer sig både typografiskt och layoutmässigt från de föregående. Dikterna är här daterade och diktradernas stil är rak, inte kursiv som tidigare. Många fler poem har också tryckts in på sidorna och på fyra ställen i mitt exemplar har JA själv fört in rättningar eller ändringar, vilket tyder på att manuset inte var riktigt färdigt för sättning eller inte korrekturlästes ordentligt, trots att det gick lång tid mellan förordets datering till 26 januari 1963 och bokens tryckning 1964.

För att visa ett par utvecklingslinjer i de sex diktsamlingar av JA som jag har undersökt har jag sammanställt vissa observationer i form av en uppställning (tabell 1). Där framgår att de fem samlingar som föregår den sista är ungefär lika tjocka men att de uppvisar ett gradvis ökat antal dikter. Till någon del beror detta på att fler korta skaldestycken tas med men i första hand på att fler placeras på varje sida. Antalet dikter stiger också med i snitt drygt 16 %, men med samlingen 1964 sker en radikal ökning med hela 61 % jämfört med den föregående.

Ett annat fenomen som tilltar drastiskt är användningen av utropstecken. Enligt *Svenska skrivregler* sätts denna typ av interpunktion »ut efter meningar

som är avsedda som utrop, uppmaningar, önskningar, tilltal, hälsningar och liknande«.[15] Historiskt har dock utropstecken använts mer utvidgat. De avgränsar inte bara meningar utan har en semantisk funktion, bland annat för affekt, förundran och som markör för något anmärkningsvärt.[16] JA använder tecknet på alla dessa sätt och ytterligare några, och han bli mer och mer förtjust i det. Dikter helt utan skiljetecken minskar från 90 % till 16 % (med ett undantag 1961) och antalet skiljetecken per dikt ökar stadigt från i snitt 0,2 till 2,7 per dikt. Däremot ökar inte det relativa antalet utropsmarkerade dikttitlar.

Tabell 1. Statistik över några företeelser i JA:s sex sista diktsamlingar.

	1956	1958a	1958b	1959	1961	1964
diktsidor	46	56	60	63	63	89
diktantal	50	63	72	85	92	148
utropstecken	9	37	63	147	157	400
! per dikt i snitt	0,2	0,6	0,9	1,7	1,7	2,7
dikter utan !	45 (90 %)	40 (63 %)	42 (58 %)	15 (18 %)	21 (23 %)	23 (16 %)
utropstitlar	2 (4 %)	10 (16 %)	11 (15 %)	2 (2 %)	14 (15 %)	24 (16 %)

Man får ett starkt intryck av att JA blir mer angelägen med åren, kanske till och med en smula desperat. Han nästan vädjar med sina många utropstecken till läsaren att lyssna på vad han har att säga. Att det är fråga om en överanvändning som går ut över läsupplevelsen är obestridligt. Det mest utrerade exemplet är kanske dikten »Jag Får Tacka Baggen Billig!« som i sex fyrradiga strofer hinner med 14 utrop.[17]

Språkligt är JA fri, snarast anarkistisk, säkert till stor del beroende på den korta skolgången. Att han använder sig av plurala verbformer är inte märkligt för en man född över 40 år innan de övergavs officiellt, men han gör det bara när det behövs för versen. Även vad det gäller rimflätningen – och ja, JA:s dikter är alltid rimmade – är variationen häpnadsväckande. Frågan är nu om de också utgör pekoral.

Forskning om svenska pekoral består framförallt av en uppsättning antologier som i bästa fall något dryftar frågan om genre i vanligtvis rätt korta förord. Jag har gjort nedslag i några av dessa; en fyllig bibliografi finner man hos Möller ms. De som intresserar sig för pekoral verkar uteslutande vara män medan bland de utpekade pekoralisterna återfinns en och annan kvinna, såsom Rönnog Seaberg och Sisko Orefjärd.[18]

Avgränsningen av pekoral är klart problematisk och hittills har jag inte stött på någon som gör ett försök att vetenskapligt definiera fenomenet. Olle Strandberg lutar sig mot Carl Gustaf af Leopolds »krav på snille och smak« som innefattade kriterier som formell korrekthet, klarhet i tanken, motiverade och lämpliga metaforer samt formuleringarnas naturlighet.[19] I så måtto uppfyller JA inget av dessa ideal. Mats Bergman påpekar att Strandbergs klassiska studie är »ofta missvisande; genom lösryckta citat kan man göra en pekoralist av vilken någorlunda produktiv författare som helst«.[20] Själv skriver Bergman: »Pekoralisten – eller ädelpekoralisten – är undantagslöst en i sitt författarskap allvarlig och djupt kännande person med de bästa avsikter, som ofta anser sig ha en mission att fylla, vilken måste delges mänskligheten, men kan inte riktigt få språket att uppföra sig i enlighet med intentionerna.«[21] Bertil Pettersson uttrycker sig på följande sätt: »Det utmärkande för en pekoralist är att uttrycks- och meddelelsebehovet är långt större än gestaltningsförmågan«.[22] Det skulle dock göra alla undermåliga texter till pekoral.

Tydligast, och även utförligast, behandlar Daniel Möller definitionen av pekoral i en studie under utgivning. Han indelar genren i (vanliga) pekoral, ädelpekoral (inspirerade pekoral) och avsiktliga pekoral eller pekoralpastischer. Den första typen urskiljs »av texter som är så illa, smaklöst och tråkigt skrivna att läsaren måste upphöra med läsningen för att inte somna, må dåligt eller – tillspetsat uttryckt – drabbas av akut depression« den andra som »en text som genom sin formmässiga och/eller innehållsliga skevhet framkallar nöje och njutning«; Möller påpekar emellertid också att gränsen mellan dem är svår att dra eftersom människor har olika smak.[23]

Pekoralpastischen anser jag att vi kan lämna utanför diskussionen eftersom huvudledet här är *pastisch* och företeelsen därmed tillhör den genren och inte pekoralets. Trots Möllers mer ambitiösa definition faller enligt min mening många författare med pekoralistiska drag utanför. Ädelpekoralen urskiljer sig och har också fått nästan all uppmärksamhet, men hur ska man beskriva den tillfällesdiktning som JA och hans likar ägnar sig åt? Här finns onekligen ett och annat äkta pekoral. I JA:s fall kan anföras dikten »Soldyrkare« där man särskilt bör lägga märke till det sista rimordet:[24]

Sol, sol, sol,
sol bara sol.
Sol i sinne sol i allt,
sol i varje god gestalt.

Sol, sol, sol,
sol från pol till pol.

Sol, sol, sol,
sol när göken gol.
Sol kan skänka hopp och tröst,
sol kan giva vacker höst.
Sol, sol, sol,
sol är min idol.

Men mycket annat är knappast pekoral, om inte alla julklappsrim också ska hänföras till genren. Som språkvetare ställer jag mig frågan om vad »uppföra sig« i citatet från Bergman ovan betyder. Är det förmågan att anpassa sig till vissa språkliga normer? I så fall betvivlar jag att de flesta pekoralistkandidater verkligen har haft den ambitionen. Snarare verkar det som att de högaktningsfullt struntar i »kulturelitens« konventioner och i stället följer sin egen inre författarröst, ibland modellerad på äldre litterära ideal. På sätt och vis är denna självmedvetenhet ett förenande band mellan pekoralisterna och de allra främsta författarna, skillnaden handlar snarare om idékraft och stilförmåga.

Sannolikt är det mer konstruktivt att betrakta författare av JA:s typ ur litteratursociologisk synvinkel än ur bara estetisk, liksom Anna Williams gjorde med Jakob Bonggren.[25] Vi nordister är vana att arbeta med icke-litterära texter som fackprosa och dagböcker, även om de senare liksom brev kan närma sig gränsen till litteratur. John Svenske undersökte till exempel en bondedagbok från andra hälften av 1800-talet och början av 1900-talet. Han understryker bland annat den markerade självupptagenheten, den stora stilistiska spännvidden, oregelbundenheter och inkonsekvenser samt speciella språkdrag som arkaismer och kontrastering.[26] Svenske diskuterar också motivationen bakom skrivandet och ser den som »en dagligen upprepad tillfredsställelse av egna grundläggande behov«.[27] Även om Svenske möjligen har generaliserat skrivandets villkor alltför mycket, han undersöker trots allt bara en dagbok,[28] stämmer de identifierade dragen mycket väl in på JA och hans diktsamlingar. Den extra dimensionen blir i det senare fallet dock just de pekoralistiska inslagen, hur nu dessa än ska inringas.

En slutsats skulle kunna bli att John Andersson inte ska etiketteras som pekoralpoet utan som en tillfällesdiktare med pekoralistiska tendenser. Det gör inte hans texter mindre underhållande (i lagom portioner) eller mindre intressanta som undersökningsobjekt.

NOTER

[1] Williams 1991, s. 10.
[2] Palmqvist 2012, s. 10.
[3] Ibid., s. 10.
[4] Jfr dock Möller ms.
[5] P 551.
[6] Andersson 1964, s. 7.
[7] Ibid., s. 5.
[8] Andersson 1961, s. 12 f., s. 29 f., s. 31–33, s. 41 f. resp. s. 45–48.
[9] Andersson 1958b, s. [3].
[10] Andersson 1964, s. 5.
[11] Warnqvist 2007, s. 99.
[12] Andersson 1964, s. 62.
[13] Andersson 1958a, s. 22.
[14] Andersson 1964, s. 10.
[15] Svenska skrivregler, s. 177.
[16] Strömquist 1992, s. 90 f.
[17] Andersson 1964, s. 97.
[18] Pettersson 2002, s. 34 f. resp. s. 45–48.
[19] Strandberg 1965, s. 9 f.
[20] Bergman 1982, s. 7.
[21] Ibid., s. 7 f.
[22] Pettersson 2002, s. 7.
[23] Möller ms.
[24] Andersson 1958a, s. 30.
[25] Williams 1991.
[26] Svenske 1993, s. 181.
[27] Ibid., s. 182.
[28] Gunnarsson 1995, passim.

LITTERATURFÖRTECKNING

Andersson, John, *Saltomortalen med salt i mortalen* (Nybro: Eget förlag, 1956)
—, *»Petmoj« – Allvar och skoj* (Nybro: Eget förlag, 1958a)
—, *Utkast i natten gav ringar på vatten* (Nybro: Eget förlag, 1958b)
—, *Smått och gott i blandad komplott* (Nybro: Eget förlag, 1959)
—, *Galenskap och bottenskrap* (Nybro: Eget förlag, 1961)
—, *Ursäkta om jag stör edert goda humör* (Nybro: Eget förlag, 1964)
Bergman, Mats, *Jullen på världshavet. Svenska pekoralister* (Stockholm: Gidlunds, 1982)

Gunnarsson, Britt-Louise, »Varför skriver Erik? Synpunkter på John Svenskes avhandling *Skrivandets villkor*, *Språk och Stil* N. F. 5, 1995, s. 153–175
Möller, Daniel, ms, »Pekoral och pekoralister i Sverige«, *Tre sekler av svenska pekoral. En antologi under redaktion och med en inledning av Daniel Möller*, under utgivning
Palmqvist, Klas, »Fiskhandlaren som började skriva«, Östra Småland (Kalmar), 2 januari 2012, s. 10–11
Pettersson, Bertil, *Att hitta vilse. Snedsprång i litteraturen*. (Stehag: Gondolin, 2002)
SAOB = *Ordbok över svenska språket utgiven av Svenska Akademien*, 1–, (Lund, 1898 ff.)
Strandberg, Olle, *Pegas på villovägar. En lyrisk läsebok sammanställd av Olle Strandberg under medverkan av Bengt Åhlén* (Stockholm: Wahlström & Widstrand, 1965 [1943])
Strömquist, Siv, »Våra skiljetecken i ett historiskt perspektiv«, *Språk och Stil. Tidskrift för svensk språkforskning* N. F. 2, 1992, s. 77–112
Svenska skrivregler, 3 utg., Språkrådets skrifter, 8 (Stockholm: Liber, 2008)
Svenske, John, *Skrivandets villkor. En studie av dagboksskrivandets funktioner och situationella kontexter utgående från Backåkers Eriks dagbok 1861–1914*, Skrifter utgivna av Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet, 32 (Uppsala, 1993) [diss.]
Warnqvist, Åsa, *Poesifloden. Utgivningen av diktsamlingar i Sverige 1976–1995*, Skrifter utgivna av Avdelningen för litteratursociologi vid Litteraturvetenskapliga institutionen i Uppsala, 54 (Lund: ellerströms, 2007) [diss.]
Williams, Anna, *Skribent i Svensk-Amerika. Jakob Bonggren, journalist och poet*, Skrifter utgivna av Avdelningen för litteratursociologi, 26 (Uppsala, 1991) [diss.]